

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I GÖTEBORG**
Avdelning 2

DOM
2014-02-27
Meddelad i
Göteborg

Mål nr
13944-13
Enhet 21

SÖKANDE

S. Karosser AB, 556447-3568
Timmervägen 11
917 32 Dorotea

MOTPART

Västra Götalands läns landsting, 232100-0131
Regionens Hus
462 80 Vänersborg

Ombud: Regionjuristen Linda Stalfors, Regionkansliet, Västra Götalands
läns landsting/Västra Götalandsregionen, Regionens Hus, 462 80 Väners-
borg

SAKEN

Överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling,
förkortad LOU

DOMSLUT

Förvaltningsrätten avslår ansökan.

KONKURRENSVERKET	
2014-02-27	
Avd	
Dnr	
KSnr	Aktbil

Dok. Id 749599

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 53197	Sten Sturegatan 14	031 - 732 70 00	031 - 711 78 59	måndag - fredag
400 15 Göteborg		E-post: forvaltningsrattenigoteborg@dom.se		08:00-16:00

BAKGRUND

Västra Götalands läns landsting/Västra Götalandsregionen (VGR) genomför en upphandling av en mobil trailer för tandvård, dnr SN 338-2013. Upphandlingen genomförs med ett öppet förfarande och avtal ska tecknas med den leverantör som har lämnat det lägsta priset. I tilldelningsbeslut den 9 december 2013 framgår bl.a. att S. Karosser AB (S. Karosser) inte kvalificerade sig för vidare anbudsprövning med motiveringen att kreditin-tyget var bristfälligt och att det saknades tillräckliga referenser.

YRKANDEN M.M.

S. Karosser ansöker om överprövning och anför i huvudsak följande. *S. Karosser*s anbud har ogiltighetsförklarats för att förfrågningsunderlaget har varit otydligt. Kreditupplysningen som skulle bifogas skulle bara visa att företaget hade en nivå 3 eller motsvarande. Detta gick att se på den sida av kreditupplysningen från Creditsafe som skickades in (ranking 54 = kreditvärdig), och borde därför ha godkänts. Gällande referenserna hade *S. Karosser* en stark referens som dagligen använder samma trailer som den de tagit upp i det aktuella anbudet. Den andra referensen *S. Karosser* angivit arbetar bolaget med just nu. Eftersom det inte görs så många byggnationer till hälsovården är det svårt för någon att ha två referenser från det senaste två åren. Att det gick att använda en referens från ett annat område framgick mycket dåligt. Informationen var väldigt bristfällig. Det angavs inte heller att referensen skulle vara ett färdigt objekt. Eftersom *S. Karosser*s anbud är det mest prismässigt attraktiva, samt då de kan erbjuda den lösning som efterfrågas, bör *S. Karosser* vara mest kvalificerad för jobbet.

VGR anser att ansökan ska avslås och anför bl. a. följande. *VGR* har ställt krav på anbudsgivarens ekonomiska ställning, punkten 5.1 i förfrågningsunderlaget. Mot bakgrund av att *S. Karosser* endast inkommit med en sida

av kreditupplysningens totalt åtta sidor har det inte varit möjligt att utläsa innebörden av bolagets kreditvärdering i förhållande till kreditupplysningsföretagets ratingskala. Även om det av den inskickade sidan framgår att S. Karosser hade en rating på 54/100 har VGR alltså inte haft tillräcklig information för att bedöma vad detta innebär i förhållande till nivå 3 på en femgradig skala. Vid en presumtiv beräkning hade nivå 3 i en femgradig skala motsvarat 60 poäng i en hundragradig skala. 54 poäng kan således inte motsvara nivå 3. S. Karosser har därmed inte lämnat fullständiga uppgifter kring sin kreditupplysning och det har därför inte varit möjligt att göra en bedömning av om de uppfyller kraven kring en sund och stabil ekonomi. En av de två referenser som S. Karosser lämnat avsåg ett projekt som fortfarande pågick vid den aktuella tiden. Då trailern varken var färdigställd eller levererad fanns inga referenser att hämta från beställaren av trailern. Den angivna referensen kan därmed inte anses uppfylla kravet angående referens. Det finns heller ingen anledning till att S. Karosser skulle tolkat kravet på "likvärdiga uppdrag" som att det skulle handla om ett exakt likadant uppdrag som det som nu är aktuellt i upphandlingen. Trailers av den efterfrågade typen finns även i likvärdiga uppdrag som exempelvis blodgivning och mammografi. Bolaget har således inte uppfyllt kravet på två goda referenserna eftersom en av referenserna avsåg ett ännu inte avslutat och utvärderat projekt. Med nämnda brister i anbudet kan S. Karosser inte anses ha uppfyllt de obligatoriska kraven.

S. Karosser vidhåller sitt yrkande och tillägger i huvudsak följande. Vad som skulle framgå av kreditupplysningen var att bolagen var en nivå 3 eller motsvarande. På S. Karosserns inskickade kreditupplysning står att bolaget är kreditvärdigt, vilket uppfattats ha varit det enda kravet. Enligt den presumtiva beräkning som VGR redovisat skulle S. Karosser hamna på en högre nivå än det bolag som tilldelats kontraktet. Det bolag som tilldelats kontraktet hade haft motsvarande nivå 2. Gällande referenserna lämnade S. Karosser en god referens på en enhet som fungerat väl i två år. Den andra

referensen är från ett pågående projekt. Eftersom referenserna skulle vara från de senaste två åren använde de sina färskaste. Det stod inget om att referenserna skulle gälla ett färdigt objekt.

DOMSKÅL

Tillämpliga bestämmelser

Enligt 16 kap. 4 § LOU får allmän förvaltningsdomstol överpröva en upphandling efter ansökan av en leverantör som anser sig ha lidit eller kunna komma att lida skada. Om den upphandlande myndigheten har brutit mot de grundläggande principerna i 1 kap. 9 § eller någon annan bestämmelse i lagen och detta har medfört att leverantören har lidit eller kan komma att lida skada ska rätten enligt 16 kap. 6 § LOU besluta att upphandlingen ska göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse har gjorts.

I 16 kap. 6 § LOU regleras förutsättningarna för domstol att ingripa mot upphandlingen med stöd av vad som anförts i ansökningen. För att grund för ingripande mot upphandlingen ska föreligga är det inte tillräckligt att sökanden anser sig ha lidit eller kunna komma att lida skada, utan sökanden ska visa att han har lidit eller kan komma att lida skada av den eller de brister som påtalats (jfr HFD 2013 ref 53).

I vägledande rättsfall har Högsta förvaltningsdomstolen uttalat att ett förfrågningsunderlag ska vara så klart och tydligt utformat att en leverantör på grundval av detta kan avgöra vad den upphandlande myndigheten tillmäter betydelse vid upphandlingen. Detta följer av gemenskapsrättens krav på likabehandling, förutsebarhet och transparens. De skiftande förhållanden som förekommer i det ekonomiska livet gör att även förfrågningsunderlag och utvärderingsmodeller som inte är optimalt utformade får godtas under förutsättning att de principer som bär upp LOU och gemenskapsrätten inte träds för när (se RÅ 2002 ref 50). I mål om ingripande enligt lagen om

offentlig upphandling gäller som huvudprincip att den part som gör gällande att en upphandling är felaktig på ett klart sätt ska ange på vilka omständigheter han grundar sin talan (RÅ 2009 ref 69).

Utredning i målet

Av förfrågningsunderlaget framgår bland annat följande.

5. PRÖVNING AV ANBUD

Vinnande anbud ska uppfylla de krav som anges för varan och/eller tjänsten i kravspecifikationen, följa de avtalsvillkor som finns redovisade i bilaga 3 Avtalsvillkor och bilaga 4 Allmänna villkor samt uppfylla de krav gällande anbudsgivaren som anges i LOU och under punkten 5.1 nedan.

5.1 Uteslutning och kontroll av leverantörers lämplighet

Anbudsgivaren ska:

.....

- vara ett välskött företag med sund och stabil ekonomi. Detta ska visas genom att bifoga kreditupplysning från Upplysningscentralen UC AB eller annat kreditupplysningsföretag. Kreditupplysningen får inte vara äldre än tre månader. Kravet anses uppfyllt om riskklassificering enligt UC inte understiger 3 eller motsvarande nivå för upplysning från annat kreditupplysningsföretag. Om anbudsgivaren inte når upp till en nivå som motsvarar UC:s nivå 3, kan anbudsgivaren ändå anses som kvalificerad om en godtagbar förklaring lämnas tillsammans med ytterligare information om företagets ekonomiska ställning.
- ange två (2) goda referenser från likvärdiga uppdrag (gärna från offentlig hälso- och sjukvård) under de senaste två åren räknat från denna dag.

.....

5.2 Utvärdering av anbud

Utvärdering kommer att ske enligt lägsta pris efter att obligatoriska krav (skall-krav) är uppfyllda enligt ställda krav i kravspecifikationen. Kraven är den kvalitetsnivå som lägst erfordras för detta uppdrag.

S. Karosser har ostridigt lämnat in sidan 1 (av 8) i kreditupplysning från Creditsafe. På denna sida anges bolagets Rating & Limit till 54 i en skala 0-100.

Förvaltningsrättens bedömning

I förfrågningsunderlaget ska den upphandlande myndigheten beskriva föremålet för upphandlingen och de krav som myndigheten ställer. Av lika-behandlingsprincipen som uttrycks i 1 kap. 9 § LOU följer att den upphandlande myndigheten inte får efterge eller bortse från förfrågningsunderlagets obligatoriska krav, s.k. skall-krav. Krav som anges i förfrågningsunderlaget måste således vara uppfyllda för att den upphandlande myndigheten ska utvärdera och pröva anbudet.

VGR har utslutit S. Karosser anbud från utvärdering i den aktuella upphandlingen med motiveringen att två av skallkraven i 5.1 inte är uppfyllda. S. Karosser anför att förfrågningsunderlaget är otydligt och att detta föranlett att bolaget inte har kvalificerat sig till utvärdering.

- Ekonomisk ställning

Av förfrågningsunderlaget framgår att anbudsgivaren ska vara ett välskött företag med sund och stabil ekonomi samt att detta ska visas genom bifogad kreditupplysning från UC eller motsvarande. Skallkravet i förfrågningsunderlaget anses uppfyllt om riskklassificering enligt UC inte understiger 3 eller motsvarande nivå för upplysning från annat kreditupplysningsföretag. I förfrågningsunderlaget har inte angetts hur andra företags riskklassificeringar bedöms i förhållande till UC:s klassificering.

Enligt av S. Karosser ingiven kreditupplysning från Creditsafe bedöms S. Karosser ha ranking 51 vilket motsvarar betyget Kreditvärdigt.

Förvaltningsrätten noterar här att UC Riskklass klassificerar företagen mellan 1 och 5, där 5 innebär lägsta risk. Om aktuell femgradig skala överförs till en 100-gradig skala innebär detta enligt förvaltningsrätten att riskklass 1 motsvarar 1-20, 2 motsvarar 21-40, 3 motsvarar 41-60, 4 motsvarar 61-80 och 5 motsvarar 81-100.

Förvaltningsrätten finner, trots att endast första sidan av kreditupplysningen bifogats anbudet, att S. Karosser genom ranking 51, kreditvärdigt, visat att företaget uppfyller kravet motsvarande riskklass 3, normal risk, hos UC. VGR har således inte ägt utesluta S. Karosser på denna grund.

- Referenser

VGR har vidare bedömt att S. Karosser inte uppfyller skullkravet på två referenser från likvärdiga uppdrag under de senaste två åren.

I målet är obesträtt att en av de två referenser som S. Karosser angert gäller ett vid anbudstillfället pågående projekt. Den beställda trailern var vid aktuellt anbudstidpunkt varken färdigställd eller levererad till beställaren. Eftersom trailern ännu inte levererats till beställaren finner förvaltningsrätten att beställaren saknar möjlighet att uttala sig om huruvida uppdraget genomförts på ett tillfredsställande sätt och därmed inte heller om leverantörens lämplighet. Då syftet med referenstagningen är att kontrollera leverantörernas lämplighet kan de referenser som S. Karosser lämnat således inte anses tillräckliga för att uppfylla förfrågningsunderlagets krav på två goda referenser, varför VGR haft fog för sitt beslut att inte kvalificera bolaget till utvärderingen av anbudet.

- Oklart förfrågningsunderlag

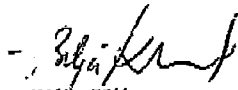
Förvaltningsrätten finner att i förfrågningsunderlaget angivna kraven vad avser ekonomisk ställning och referenser enligt ovan kan inte heller en-

samma eller var för sig bedömas som så otydliga att en insatt anbudsgivare inte kunnat lämna ett korrekt anbud i dessa delar.

- Sammantaget

S. Karosser har, även om uppgift om ekonomisk ställning godtas, inte visat att bolaget lidit skada eller kan komma att lida skada då bolagets anbud ändå skulle ha avvisats i och med att skall-kravet på referenser inte är uppfyllt. Utifrån de omständigheter bolaget grundar sin talan på, har S. Karosser inte visat att förutsättningar för ett ingripande med stöd av LOU föreligger. Bolagets ansökan ska därför avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga 1 (DV 3109/1B LOU)

Silja Klint

Rådman

Föredragande i målet har varit förvaltningsrättsnotarien Kajsa Åkesson.

Bilaga 1

SVERIGES DOMSTOLAR

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga förvaltningsrättens beslut ska skriva till Kammarrätten i Göteborg. Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten.

Överklagandet ska ha kommit in till förvaltningsrätten inom tre veckor från den dag då klaganden fick del av beslutet. Om beslutet har meddelats vid en muntlig förhandling, eller det vid en sådan förhandling har angetts när beslutet kommer att meddelas, ska dock överklagandet ha kommit in inom tre veckor från den dag domstolens beslut meddelades. Tiden för överklagandet för offentlig part räknas från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafon eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i kammarrätten fordras att **prövningstillstånd** meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om

1. det finns anledning att betvivla riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
2. det inte utan att sådant tillstånd meddelas går att bedöma riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
3. det är av vikt för ledning av rättsutövningen att överklagandet prövas av högre rätt, eller
4. det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står förvaltningsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla

1. Klagandens person-/organisationsnummer, postadress, e-postadress och telefonnummer

till bostaden och mobiltelefon. Adress och telefonnummer till klagandens arbetsplats ska också anges samt eventuell annan adress där klaganden kan nås för delgivning. Om dessa uppgifter har lämnats tidigare i målet – och om de fortfarande är aktuella – behöver de inte uppges igen. Om klaganden anlitar ombud, ska ombuders namn, postadress, e-postadress, telefonnummer till arbetsplatsen och mobiltelefonnummer anges. Om någon person- eller adressuppgift ändras, ska ändringen utan dröjsmål anmälas till kammarrätten.

2. den dom/beslut som överklagas med uppgift om förvaltningsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
3. de skäl som klaganden anger till stöd för en begäran om prövningstillstånd,
4. den ändring av förvaltningsrättens dom/beslut som klaganden vill få till stånd,
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Adressen till förvaltningsrätten framgår av domen/beslutet.

I mål om överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling eller lagen (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster får avtal slutas innan tiden för överklagande av rättens dom eller beslut har löpt ut. I de flesta fall får avtal slutas när tio dagar har gått från det att rätten avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut. I vissa fall får avtal slutas omedelbart. Ett överklagande av rättens avgörande får inte prövas sedan avtal har slutits. Fullständig information finns i 16 kapitlet i de ovan angivna lagarna.

Behöver Ni fler upplysningar om hur man överklagar kan Ni vända Er till förvaltningsrätten.